

POESIA I MÚSICA PER A COR I PIANO

- Repertori de música romàntica amb obres de Johannes Brahms i Carlos Guastavino
- Piano d'època vienès del segle XIX Bösendorfer, amb afinació antiga del la_3 a 415 Hz
- 20 de desembre de 2008 a les 20h. Auditori de la biblioteca Jaume Fuster. Plaça Lesseps, 20-22 - BARCELONA

Per aquest final d'any 2008, Camerata Impromptu ha preparat un programa de música romàntica per a cor i piano. Presentarem un programa de Brahms i Guastavino, que contraposa de manera innovadora la música romàntica centreeuropea del segle XIX amb la música argentina de principis del segle XX, hereva de la seva influència. I tot això, amb una recreació fidel de l'ambient sonor de l'època mitjançant la col·laboració del pianista Jaume Otero amb un instrument excepcional: un pianoforte Bösendorfer vienès del segle XIX, idèntic al que utilitzava Brahms, i amb afinació antiga del la_3 a 415 Hz.

El programa es cantarà en els seus idiomes originals, i les poesies musicades per Brahms seran recitades en les corresponents traduccions catalanes i les poesies musicades per Guastavino, en l'espanyol original.

Piano Bösendorfer vienès del segle XIX

Estrena

L'estrena d'aquest espectacle es farà a l'auditori de la biblioteca Jaume Fuster a la Plaça Lesseps, 20-22 el dissabte 20 de desembre a les 20h i la seva durada aproximada serà de 60 minuts.

Les entrades es podran comprar anticipadament i a taquilla amb els següents preus:

- Venda anticipada, a través del Telentrada de Caixa de Catalunya: 6 EUR
- Venda a l'entrada de l'auditori una hora abans del concert: 8 EUR

NOTA: per a menors de 12 anys el preu de l'entrada a taquilla serà 6 EUR

L'enllaç de Telentrada es el que segueix:

http://www.telentrada.com/CDA/TelEntrada/Ficha_espectaculo/ficha_espectaculo/0,2123,3a2b1c4dfg29370hijkl,00.html

Seguidament us presentem el programa i l'escrit il·lustratiu fet per l'Alfons Fernández de la Reguera Sanfeliu, llicenciat en BA (*Hons*):

PROGRAMA

Part I: Johannes Brahms

Zwei Quartett

Op. 92 . Números 1,2, 3 i 4

O schöne Nacht

Spätherbst

Abendlied

Warum?

Vier Zigeunerlieder

Op. 112b Números 1, 2, 3 i 4

Himmel strahlt so helle

Rote Rosenknospen

Brennessel steht an Wegesrand

Liebe Schwalbe

Part II: Carlos Guastavino

Indianas

Gala del día

Quien fuera como el jazmín

Chañarcito, chañarcito

Viento Norte

Al tribunal de tu pecho

Una de dos

Camerata Impromptu
Jaume Otero, piano*
Daniel Antolí i Plaza, director

* pianoforte Bösendorfer vienès del segle XIX, idèntic al que utilitzava Brahms

JOHANNES BRAHMS va néixer a Hamburg el 7 de maig de 1833 i va morir a Viena el 3 d'abril de 1897. El seu treball amb diferents cors va ser probablement un dels trets més significants en la carrera d'aquest compositor, originari de la classe mitjana-baixa d'Hamburg, així com la seva ascendència social conquerida amb industriosa determinació. Als catorze anys ja comptava amb experiència en aquesta tasca, com a director en una societat coral d'homes a la ciutat de Winsen. El 1857 va ser anomenat director del cor a la cort –política i culturalment poc significativa- de Detmold. Aquest cor, on el príncep i les seves germanes també participaven, es regia segons les línies mestres de les societats corals burgeses i incloïa també el corresponent repertori. Dos anys més tard, Brahms va fundar el grup coral "Cor de Noies d'Hamburg". Al llarg de la seva vida el va acompanyar el record del treball fet amb aquest cor, com un dels períodes més brillants de la seva vida.

La composició de música que no pogués transcendir fora del context de la seva funció social, o de peces casuals o ocasionals no destinades a l'eternitat, era contrària a la naturalesa de Brahms. Igual que les composicions instrumentals i les cançons, els quartets vocals estan imbuïts dels elements progressius del seu estil: un llenguatge expressiu ricament contrastat, sovint amb amples modulacions. Tan sorprenent com la seva capacitat d'invenió melòdica, és la sofisticació rítmica i l'extraordinària turgència d'elaboració motívica, sempre tan rellevant en el procediment compositiu de Brahms.

Igual que en altres formes musicals, en les obres d'aquest repertori és clarament perceptible un desenvolupament estilístic. Allò que va començar el 1859 amb l'opus 31 com un grup d'encantadores cançons folklòriques per al consum domèstic i festiu, en la línia de les *Liederspiel* de Schumann, va esdevenir, el 1891, amb els dos primers quartets de l'opus 112 a i b, *Zwei Quartette* i *Vier Zigeunerlieder*, composicions tècnicament molt més refinades i superbament equilibrades amb l'expressivitat del romanticisme tardà. El que ja es podia intuir set anys abans a l'opus 92, *Vier Quartette*, aquí esdevé plenament manifest: a la fi, amb la sublimada estètica del seu darrer estil, Brahms es va allunyar gairebé del tot de les arrels domèstiques del gènere.

CARLOS GUASTAVINO, nascut a Santa Fe, Argentina, el 5 d'abril de 1912, va morir a la seva província natal el 28 d'octubre de 2000, tan discretament com havia viscut. Excel·lent pianista, Guastavino va ser un compositor prolífic. Té publicades més de 200 obres, on predomina una espontània i clara melodia i un refinat sentit harmònic. Les seves composicions s'inspiren en el folklore argentí, del qual pren els seus aromes, aconseguint una simbiosi entre la música de fondes arrels populars i la música culta. A més, manté una forta continuïtat amb la tradició romàntica del segle XIX.

L'obra *Indianas*, per a quatre veus mixtes i piano, és una *suite* de sis números, composta el 1967, sobre poemes d'Arturo Vázquez, León Benarós, Isaac Aizenberg i Juan Ferreyra Basso, dedicada al destacat director de cors argentí Antonio Russo. Com passa amb tota l'obra de Guastavino, el rol del piano hi és fonamental, ja que mai es limita a fer un simple acompanyament sinó que dóna el clima adequat amb un complex entramat de digitacions i ritme. De les sis cançons, només la peça *Una de dos* té indicació de ser interpretada amb "aire de cueca" i és l'única que fa referència a una dansa folklòrica específica. Tanmateix, el fet que no hi hagi una referència explícita, no implica necessàriament que no existeixi cap relació entre les altres cançons i les danses populars argentines, ja que amb excepció de la segona, *Quién fuera como el jazmín*, Guastavino s'inspira per a l'estructura de les *Indianas* en algunes danses, tot alternant moviments ràpids i lents.

Alfons Fernández de la Reguera

Llicenciat en BA (Hons)

Daniel Antolí i Plaza

Nascut a Barcelona l'any 1975, va cursar estudis de composició –amb Manuel Oltra, entre d'altres-, cant, piano i direcció al Conservatori Superior de Música del Liceu de Barcelona i al Conservatori Superior de Música Municipal de Barcelona obtenint sempre les màximes qualificacions. Ha ampliat estudis en el camp de la direcció orquestral al Conservatori Superior de Música de Viena (Àustria). És diplomad en Magisteri, especialitat de Música, per la Universitat de Barcelona.

Els seus mestres de direcció coral han estat Manuel Cabero, Mireia Barrera, Josep Vila, Carl Høgset, Anders Eby, Pierre Cao, Frieder Bernius, entre d'altres i en la direcció orquestral Manuel Valdivieso, Jordi Mora, Salvador Mas i Antoni Ros-Marbà.

Ha estat guanyador del 1r Premi en el "II Concurs de Composició Coral de la FCEC". Diverses formacions han estrenat obres seves, entre les quals destaquen el Cor del Reial Conservatori d'Estocolm, el Cor Madrigal, el Cor de Cambra del Liceu, el Cor Aura de l'Escola del Palau, La Cobla Principal del Llobregat, la Banda simfònica del Conservatori Superior de Música de Barcelona o I Dilettanti Orquestra de Cambra. Al juliol de 2006 s'estrenà a Barcelona la seva primera òpera, SORT!

Ha estat professor del Conservatori Superior Municipal de Música de Barcelona i de l'Escola Oriol Martorell (Ensenyaments artístics), i actualment és professor de música a la Universitat de Barcelona. És director titular de la Camerata Impromptu, de la Coral l'Amistat de Premià de Mar, de la Capella de Música Burés de Castellbell i el Vilar, de l'Associació Coralí, del Cor de Magisteri de la Universitat de Barcelona, i de l'Orquestra de Cambra "I Dilettanti". Ha estat director titular de la Cobla Principal del Llobregat (distingida amb la Creu de Sant Jordi), de l'Orquestra de l'Escola del Palau, de la Banda Simfònica del Conservatori Superior Municipal de Música de Barcelona, entre d'altres. Al 2005 va ser director assistent de la JONC (Jove Orquestra Nacional de Catalunya).

Ha actuat arreu de l'Estat espanyol, i a Portugal, Andorra, França, Alemanya, Àustria, Itàlia, Hongria i Argentina i a festivals internacionals de música de reconegut prestigi com el Festival de Peralada (Catalunya) o el Festival de Música Antiga d'Avelino (Nàpols).

Ha dirigit en concert altres formacions de reconegut prestigi com la Cobla Sant Jordi, la Principal de la Bisbal, la Cobla Mediterrània, el Cor Lieder Càmera, Cor de la Universitat de Portland (Oregon, USA), Cor de Cambra del Reial Conservatori d'Estocolm (Suècia), Cor Jove Nacional de Noruega (Noruega), la Jove Orquestra Nacional de Catalunya o l'Orquestra Simfònica de Vidin (Bulgària).

Jaume Otero

Estudià piano amb Mercè Molero, Mireia Planas, Carme Vilà i Paula Torrónategui al Conservatori Superior Municipal de Música de Barcelona, on obtingué el títol superior l'any 2002. Paral·lelament s'interessà pels instruments de teclat històrics, especialitzant-se en l'estudi del pianoforte i assistint a cursos i master-classes impartides per mestres com Rinaldo Alessandrini, Patrick Cohen o Andreas Staier.

Des de l'any 2003 treballa intensament el repertori romàntic amb els seus dos magnífics pianofortes: un "Erard", fet a París l'any 1847, i un "Bösendorfer", construït a Viena el 1855.

Actualment treballa com a professor de piano al CEPSA Oriol Martorell.

El pianoforte, *Ignaz Bösendorfer* nº 3696, construït a Viena cap el 1855 al taller d'Ignaz Bösendorfer, representa de manera extraordinària l'estil vienès tardà, caracteritzat per una construcció molt sòlida de la caixa, amb el fons ja obert com els pianos anglesos, però amb un reforç de barratge metàl·lic encara poc important si els comparem amb els pianos posteriors d'Steinway. Incorpora una mecànica que només es diferencia de la dels pianos clàssics vienesos en el seu tamany i pes, molt superiors, i que va ser tan estimada per compositors i pianistes com Robert Schumann, Johannes Brahms, Franz Liszt o Clara Wieck, entre d'altres.

Ignaz Bösendorfer fou deixeble de Joseph Brodmann. Va fundar el seu propi taller l'any 1828. Des que Franz Liszt decidís d'utilitzar els seus pianofortes, aquests van anar adquirint gran fama i reconeixement, així com el favor dels emperadors de l'Imperi Austro-Hongarès, que el nomenaren el seu proveïdor de pianofortes en exclusiva.

Camerata Impromptu

Camerata Impromptu és un cor de l'Associació Impromptu pel Foment de la Música, fundat per un grup d'apassionats de la música, entre els quals el seu president d'honor, Pere Antolí i Ciurans i el seu director Daniel Antolí i Plaza. Neix com una renovació del projecte musical del Cor de Cambra Impromptu d'on prové la major part dels seus membres. Aquesta refundació suposa un gran salt qualitatiu endavant. Així, una formació continuada de tots els seus cantants i el rigor en el treball musical permeten un creixement continuat i l'assoliment de reptes constants.

Això fa que entre els seus objectius hi hagi el de ser referent de qualitat del cant coral del nostre país i la programació de repertoris amb gran complexitat tècnica i que el treball d'afinació, interpretació, fraseig i empastament es faci de manera meticulosa i exigent, cercant sempre la màxima qualitat artística.

En el seu pas pel Cor de Cambra Impromptu, els seus fundadors i bona part dels seus cantants van portar a terme una activitat musical intensa, entre la qual cal destacar el *Te Deum*, de Charpentier, al Palau de la Música Catalana, amb l'Orquestra Simfònica del Liceu; l'enregistrament de *Roser de tot l'any*, poemes de mossèn Cinto Verdaguer, musicats pel sacerdot italià P. Raimondo i arranjats per Daniel Antolí i Plaza; l'obtenció del segon premi del XXXIV Certamen Coral d'Ejea de los Caballeros i la realització d'un concert a la Kleinen Goldenen Saal, a Augsburg (Bavària, Alemanya).

A més a més, a rel d'una estreta relació amb l'Orquestra de Cambra I Dilettanti, va preparar-se un repertori "Mozart 250 anys" amb motiu del 250è aniversari del naixement de Mozart, i va estrenar-se *SORT!*, òpera lleugera en dos actes, amb música de Daniel Antolí i Plaza i llibret de Marta Luna Sanjuan, juntament amb la Coral l'Amistat de Premià de Mar i l'Orquestra de Cambra I Dilettanti. Recentment va presentar "Homenatge a Joaquim Serra", un repertori de cor i cobla en col·laboració amb La Principal del Llobregat i la Coral l'Amistat de Premià de Mar amb motiu del centenari del naixement del compositor.

Darrerament Camerata Impromptu ha estrenat "Un Segle de Música Coral Catalana" repertori monogràfic de música coral catalana dels darrers 100 anys, i ha participat en l'enregistrament de l'Òpera *SORT!* juntament amb la coral L'Amistat de Premià de Mar i l'Orquestra de Cambra I Dilettanti, que veurà la llum ben aviat.

Camerata Impromptu és membre associat de la Federació de Cors de Clavé i ha signat el Compromís Ciutadà per la Sostenibilitat de Barcelona.

Contacte: Ferran Hernández - president
Telèfon mòbil: 650966188
Correu electrònic: ferran.hernandez@camerataimpromptu.org

Camerata Impromptu
c/ Rosselló 87, 2n 3a.
08029 Barcelona
<http://camerataimpromptu.org>